

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Απάντηση στις προκλήσεις - Θέσεις για τα μεγάλα μέτωπα μιας κυβερνητικής πολιτικής

X. Η πρόκληση της κοινωνικής ασφάλισης

3. Θέσεις για τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης

Σχολιάστε το Εκτυπώστε το

Μέγεθος γραμματοσειράς:

1. Σε κάθε περίπτωση και χωρίς καμία αμφιβολία, αφετηρία και στόχος **είναι ένα δημόσιο, καθολικό και διανεμητικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που βασίζεται σε τριμερή χρηματοδότηση (για τους μισθωτούς και διμερή για τους αυτοαπασχολούμενους) και παρέχει κύρια και επικουρική ασφάλιση και σύνταξη.**
2. «**Εθνική σύνταξη**» στη δική μας αντίληψη δεν είναι μία ελάχιστη σύνταξη που καλύπτει το κράτος έτσι ώστε να απαλλάσσεται από όλες τις άλλες υποχρεώσεις του απέναντι στους ασφαλισμένους και τα ασφαλιστικά ταμεία, αλλά η **κρατικά εγγυημένη σύνταξη** με βάση τα δικαιώματα που θεμελιώνει ο καθένας στο πλαίσιο του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και της σχετικής νομοθεσίας. Είναι άλλωστε δεδομένη και ισχύει εδώ και πολλά χρόνια στη χώρα μας η **κατώτατη σύνταξη** σε όλα τα ταμεία όπως και η **σύνταξη του ανασφάλιστου υπερήλικα**, ενώ θα ήταν κοινωνική αδικία τα κονδύλια που διατίθενται για τους δικαιούχους του ΕΚΑΣ που δεν έχουν άλλα εισοδήματα να διανεμηθούν με κριτήρια που αγνοούν τις πραγματικές ανισότητες και ανάγκες. Αντίθετα, είναι επείγουσα ανάγκη η **αναμόρφωση και η προσαρμογή των κριτηρίων χορήγησης του ΕΚΑΣ**, ώστε να μην αποκλείονται από αυτό με γραφειοκρατική λογική συνταξιούχοι που το έχουν ανάγκη, επειδή αλλάζουν τυπικά κλίμακα με αποτέλεσμα να μειώνεται συνολικά το εισόδημά τους. **Η εθνική κατώτατη Σύνταξη για όλους τους πολίτες είναι συνεπώς βασικό και αναγκαίο μέτρο στο πλαίσιο της διασφάλισης ενός εγγυημένου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης για όλους.**
3. Κρίσιμη είναι η συμβολή της **επαγγελματικής ασφάλισης** που βασίζεται στη συμφωνία και τη χρηματοδότηση των κοινωνικών εταιρών και η ανάπτυξη της οποίας- ως συμπληρωματικό μέτρο – πρέπει να ενθαρρυνθεί με διάφορα κίνητρα από την πολιτεία.
4. Ένα τέτοιο σύστημα σε μία κοινωνία, όπως η ελληνική, με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων ευρωπαϊκών κοινωνιών, είναι προφανές ότι απαιτεί για τη χρηματοδότηση του **ποσά που ως ποσοστά του ΑΕΠ θα βαίνουν αυξανόμενα**. Στόχος συνεπώς είναι αφενός μεν η ορθολογική συγκρότηση και διαχείριση του συστήματος, αφετέρου δε η δυνατότητα ενίσχυσης της αυτοχρηματοδότησής του, πέραν της νομοθετημένης κρατικής συμμετοχής.

Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος με ορίζοντα το 2030 και ενδιάμεσο ορόσημο το 2015 κρίνεται από αυτή τη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης και από τη διασφαλισμένη δυνατότητα του δημοσίου να συνεισφέρει το μερίδιό του στο πλαίσιο της τριμερούς ή διμερούς χρηματοδότησης του συστήματος.

5. Το ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης έχει ούτως ή άλλως **μεγάλα περιθώρια οργανωτικής και διαχειριστικής εκλογίκευσης**. Αυτό είναι το πρώτο που πρέπει να επιτευχθεί καθώς δεν αφορά τις ουσιαστικές παραμέτρους του συνταξιοδοτικού συστήματος, αλλά αυτή καθαυτή την οργανωτική και διαχειριστική του βελτίωση (**διαδικασίες ενοποίησης ταμείων κύριας ασφάλισης και ομαδοποίηση των ταμείων επικουρικής ασφάλισης, μηχανοργάνωση, απλούστευση και επιτάχυνση διαδικασιών κ.ο.κ.**).
6. Πέρα άλλωστε από τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές όψεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, σημασία έχει ο **βαθμός ικανοποίησης των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων από τις υπηρεσίες που τους παρέχονται**, ανεξάρτητα από το ύψος των συντάξεων. Από αυτή την οπτική γωνία η υστέρηση του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης είναι πολύ μεγάλη και πρέπει να καλυφθεί με άμεσα μέτρα διοικητικού, οργανωτικού και διοικητικού χαρακτήρα.

7. **Οι βασικές παράμετροι του συστήματος** κοινωνικής ασφάλισης [α) όρια ηλικίας, β) διάρκεια ασφάλισης για τη θεμελίωση δικαιώματος, γ) ποσοστό αναπλήρωσης, δ) προϋποθέσεις πρόωρης συνταξιοδότησης, ε) ύψος εισφορών, στ) κρατική συμμετοχή], όπως έχουν διαμορφωθεί, **πρέπει να θεωρούνται δεδομένες και σταθερές** στο πλαίσιο της σχέσης εμπιστοσύνης κράτους και πολίτη που είναι θεμέλιο του κοινωνικού κράτους δικαίου. Ιδιαίτερη, βέβαια, σημασία έχει **η συνεπής εφαρμογή των νομοθετημένων παραμέτρων**, σε συνδυασμό με τους διαρθρωτικούς στόχους της αύξησης της απασχόλησης, δηλαδή του αριθμού των ασφαλισμένων και της αποτελεσματικής πάταξης της εισφοροδιαφυγής. Μόνον επιμέρους παρεμβάσεις, εκεί όπου υπάρχουν ακραίες και αδικαιολόγητες, με βάση τα σημερινά δεδομένα, αποκλίσεις, έχει νόημα να γίνουν στο κανονιστικό πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλισης. Στόχος δεν μπορεί να είναι μια κοινωνία χαμηλόμισθων και χαμηλοσυνταξιούχων. Στόχος είναι πάντα μια κοινωνία αξιοπρέπειας και δικαιοσύνης για όλους.
8. Θεμελιώδης διαρθρωτικός στόχος για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος είναι **η αύξηση της απασχόλησης** και άρα του συνολικού αριθμού των ασφαλισμένων μέσα σε μία αγορά εργασίας που λειτουργεί με νόμιμο και διαφανή τρόπο και παράγει το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας. **Ο στόχος της πλήρους απασχόλησης είναι από την άποψη αυτή συνυφασμένος με τη βιωσιμότητα και τη διανεμητική λειτουργία του συνταξιοδοτικού συστήματος.**
9. Εξίσου σημαντικό διαρθρωτικό μέτρο για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος είναι **η δραστική και οριστική μείωση της εισφοροδιαφυγής** που σε συσχετισμό με το ομόλογο φαινόμενο της **αδήλωτης εργασίας** αλλοιώνει όλα τα μεγέθη του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Στόχος είναι να καλυφθούν έτσι δύο διαρθρωτικά μειονεκτήματα του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης: **Πρώτον**, ο αδικαιολόγητα μεγάλος αριθμός χαμηλοσυνταξιούχων, που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τον ελάχιστο ασφαλιστικό βίο, επειδή είναι προφανές ότι στον υπόλοιπο εργασιακό τους βίο ήταν ανασφάλιστοι. **Και δεύτερον**, η εκτεταμένη εισφοροδιαφυγή λόγω αδυναμίας λειτουργίας των ελεγκτικών και εισπρακτικών μηχανισμών των ασφαλιστικών ταμείων.

Σχόλια: